

IKASGAIAREN IRAKASKUNTZA-GIDA

Titulazioa: ERIZAITZAKO GRADUA	Mota: Aukerakoa
Irakasgaia: Erizaintzako Atentzioa Larrialdi eta Emergentsietan	Eskolen kronograma: 2. Lauhilekoa
Kodea: 27967	Hizkuntza: Euskara/Gaztelania
Irakasgaiaren deskribapena Irakasgai honen ardatza aurkezpen akutuko osasun-arazoak dituzten pertsonen eman beharreko erizaintzako arreta da, pertsonentzat bizi-larrialdia suposatzen dutenak eta konpontzeko erizaintzaren parte-hartze premia eta lehenetsia behar dutenak. Behar diren erizaintza-gaitasunak garatzen dira, larrialdi eta emergentziako egoerei aurre egiteko.	ECTS kredituak: 4,5 Kurtsoa: 3. Maila
Sartzeko eskakizunak /gomendioak Erizaintza Klinikoa I, Erizaintza Klinikoa II, Erizaintza Klinikoa III eta Erizaintza Klinikoa IV irakasgaiak gaituta izatea komeni da.	

IRAKASLEAK	Tfnoa	e-maila
Irakasgaiaren arduraduna Yolanda López de Audicana Jiménez de Aberásturi	945 219000	yolanda_lopezdeaudicana@ehu.eus
Irakasleak		
Lorena Hernando Gorgojo	945 218059	lorena_hernando001@ehu.eus
Yolanda López de Audicana Jiménez de Aberásturi	945 219000	yolanda_lopezdeaudicana@ehu.eus

GAITASUN ESPEZIFIKOAK

- G1. Aztertzen diren egoera kritiko desberdinetan, erizaintzako balorazioko oinarriko printzipioak identifikatzea, ezagutza fisiopatologikoak elkarrekin lotuz, zaindu beharreko faktoreak identifikatzeari begira
- G2. Bizi-larritasuneko prozesu batean erabili beharreko trebetasunak garatzea, segurtasun klinikoan eta ebidentzia zientifikoan oinarriturik, erizaintzako jarduera azkarra eta segurua bermatzeko
- G3. Larrialdietako eta emergentzietako egoeretan erabilitako farmakoak erabiltzean jarraibideei buruz badakiela eta trebetasuna duela erakustea
- G4. Larrialdietako eta emergentzietako talde batean lan koordinatua egiteko ezagutzak eta gaitasunak lortzea.

IKASKUNTZAREN EMAITZAK

- IE1: Euskal Autonomia Erkidegoko emergentzietako sistemaren eta ospitale barneko triaje-sistemen antolamendua ezagutzen du
- IE2: Pazienteek heriotza-arriskua izan dezaketen egoera klinikoak identifikatzen ditu (arnasbidea eta arnas ezegonkortasuna, ezegonkortasun hemodinamikoa, disfuntzio neurologikoak, intoxikazioak...)
- IE3: Egoera horietan aplikatu daitezkeen erizaintzako zainketak argudiatzen ditu
- IE4: Arnas ezegonkortasuna duten pertsonak artatzean erabili beharreko gaitasun simulatua eta ezaguera erakusten du (arnasbide bat irekita mantentzea, arnasbidea isolatzeko gailuak eta aireztatze inbaditzailea/ ez-inbaditzailea), eta ezegonkortasun hemodinamikoa duten pertsonena, ezegonkortasun hemodinamiko larria eta geldialdi ingurukoa, eskuzko desfibriladorea, Bizi Euskarri Aurretatua (BEA) aurreratuko algoritmoak
- IE5: Erizaintzako jarduera deskribatzen du paziente intoxikatuan, fase larrian
- IE6: Larrialdian eta emergentzian erabilitako farmako garrantzitsuenen egokiespena eta horiek emateko bidea ezagutzen du
- IE7: Kasu kliniko simulatu bat ebazteko gaitasuna erakusten du, lehentasunak identifikatuz, behar bezalako hurrenkera erabiliz, beharrezko tekniken eta taldearen antolamenduaren simulazioa erabiliz.
- IE8: Trebetasuna deskribatzen du eta erakusten du politraumatizatutako paziente baten (PLT) jardueran, hasierako balorazioan eta bigarreanean, lehentasunak eta hurrenkera zuzena identifikatuz
- IE9: Inpaktu handiko energiak eragindako lesioak ezagutzen ditu
- IE10 Honek erakusten du trebetasunaren abilezia eta ezagutza simulatua: paziente politraumatizatua mobilizatu eta immobilizatzeko teknikek, lekualdatze segurua egiteak, ospitalez kanpoko triajeak eta biktima anitzeko gertaeretan lantalde sanitarioaren jokaerak.

EDUKIAK

I. UNITATEA.

Larrialdietako eta emergentzietako zerbitzuen egitura eta antolamendua. Ospitalez kanpoko/ospitale barneko larrialdia: hastapenak. Biziraupen-katea, Triagea.

1. Tailerra: Ospitale barneko Triage-programa aplikatzea kasu kliniko teorikoen bidez.

II. UNITATEA.

ARNAS LARRIALDIA duen pazientearen zainketak. Arnasbideko monitorizazio-prozedurak eta hura erabiltzeko gailuak. Farmakoak arnas larrialdietan.

2. Tailerra: Erizaintzako jarduera arnasbideen erabileran / aireztapena.

III. UNITATEA.

LARRIALDI HEMODINAMIKOA duen pazientearen zainketak eta monitorizazioa. Monitorizazio hemodinamikoaren prozedurak eta BBB aurreratuko gailuak. Farmakoak larrialdi hemodinamiko batean.

3. Tailerra: Erizaintzako jarduera goiztiarra bihotzeko arritmia larrien aurrean

IV. UNITATEA.

LARRIALDI NEUROLOGIKOA duen pazientearen zainketak. Garezur-barneko hipertentsioa duen pazienteari eman beharreko arreta. Farmakoak larrialdi neurologiko batean.

V. UNITATEA.

LARRIALDI TRAUMATOLOGIKOA duen pazienteari egin beharreko zainketak. Advanced Trauma Life Support® (ATLS).Minaren kudeaketa.

VI. UNITATEA.

Paziente intoxikatuaren zainketak. Toxikoa desagerrarazteko mekanismoak. Nola jokatu toxiko espezifikoaren aurrean.

VII. UNITATEA.

Larrialdietako eta emergentzietako egoeretan kasu klinikoak simulatzea

Mintegia: Kasu klinikoen simulazio teorikoa eta Debriefinga.

4. Tailerra: Kasu klinikoen simulazio praktikoa Arabako Medikuntza Fakultateko ospitale birtualean

VIII. UNITATEA.

Erizainaren jarduera ospitalez kanpoko esparruan. Inpaktu handiko gertakariak. Biktima anitzeko gertaerak (BAG), ospitalez kanpoko triajea.

5. Tailerra: Emergencietako sistemaren gailuen aurkezpena ospitalez kanpoko esparruan

6. Tailerra: Ospitalez kanpoko kasu klinikoen simulazioa. MEGACODE PLT.

7. Tailerra: Paziente traumatologikoaren mobilizazio- eta lekualdatze-teknikak.

8. Tailerra: Biktima anitzeko gertaera baten simulazioa eta ospitalez kanpoko triajea

GAI UNITATEA	IRAKASLEAK	KLASE MAGISTRALEN ORDUAK	MINTEGI-ORDUAK	TAILER-ORDUAK
I,II,III,IV,V,VI	Yolanda López de Audicana	14	10	6
	Lorena Hernando Gorgojo			
	AOUko ZIUko ekipoa	0	0	2
VIII	Osakidetzako emergentzia zerbitzua	4	0	8
GUZTIRA		18	10	16

Tailerrak bi ordukoak izango dira, talde txikietan egingo dira, eta ikasle bakoitzak 20 ordu simulazio-saioa jasoko du.

Tailerren programazioa (data, lekua eta ordua) eGelan argitaratuko da irakasgaiaren hasieran.

METODOLOGIA

- **Klase magistralak** egongo dira larrialdietako eta emergentzietako egoeretan dauden pazienteen zainketaren eduki teorikoei buruz; irakasleak ikaslearen parte-hartze aktiboa erraztuko du
- **Simulazio-praktikoaren** gelako praktikak egongo dira; horietan, ikasleek, talde txikietan, trebetasun teknikoei ekiten diete, larrialdi/emergentzia batean pazientea behar bezala artatzeko beharrezkoak.
- **Kasu Klinikoen simulazio-teorikoaren** gelako praktikak edo/eta taldekako eszenaratze simulatuta bideo bidez eta ondorengo horien debriefinga eginez landuta.

AURREZ AURREKO LANA (44 ORDU)		
Klase magistrala	Mintegia	Tailerra
18	10	16

AURREZ AURREKOA EZ DEN LANA (68,5 ORDU)			GUZTIRA	
Ikasketa orduak	Bakarkako lana	Talde-lana	ECTS	
30	30,5	8	4,5	
			ORDUAK	112,5

EBALUAZIO-SISTEMA

Ikasleak, ebaluazio-proben bidez, edukien menperatze eta integratze teoriko-praktikoaren maila erakutsi ahal izango du. Horretarako, ikasleek jarraian aipatzen diren ebaluazio-jarduerak gainditu beharko dituzte.

OHIKO DEIALDIA: EBALUAZIO JARRAITUKO SISTEMA

Gaitasunen ebaluazioa jarduera hauen bitartez egingo da:

GAITASUNAK	IKASKUNTZAREN EMAITZAK	JARDUERA	EBALUAZIOA	AZKEN KALIFIKAZIOAREN %
G1,G2,G3	IE1,IE2,IE3,IE4,IE5,IE6	Mintegia	Taldeko lana: Kasu klinikoaren simulazio- teorikoa	15%
G1,G2,G3,G4			Taldeko lana: Kasu klinikoaren ahozko aurkezpena	10%
			Banakako proba: egoera klinikoaren garapen teorikoa	20%
G1,G2,G3,G4	IE1,IE2,IE3,IE4,IE5,IE6, IE7,IE8	Amaierako proba	Azterketa teorikoa (galderamotzak edo test motakoa)	55%

Irakasgaia gainditzeko bete beharreko baldintzak:

- Ikasleak **saio magistralen % 80 an eta tailer-mintegiaren % 100ean parte hartu** behar izan du, amaierako ebaluazio-probetara aurkeztu ahal izateko.
- Azken kalifikazioa eman ahal izateko, ebaluazio-jarduera guztiek **balio osoaren % 50a** gainditu behar dute gutxienez.
- Azterketa teorikoa test motakoa bada, oker erantzundako galderak zigortu egingo dira, galderaren balioaren % 25 kenduko da erantzun oker bakoitzeko, eta ekitaldiko azken notaren zenbaketan eragina izango du.

Garrantzitsua:

- Ebaluazio jarraituan atazak egiteko eta puntua daitezkeen lanak entregatzeko datak ikasgaiaren kronograman zehaztuko dira; hori ikasleen eskura egongo da eGelan ikastaroaren hasieran.
- Amaierako idatzizko proba azterketa-epealdi ofizialaren barruan jarritako datan egingo da.
- **Mintegiaren ebaluaketa proban % 50 baino gehiagorekin** lortutako kalifikazioak mantenduko dira bi kasuetan; hau da, ikasleak azken ebaluazio-sistema hautatu eta baita ezohiko deialdian zehar ere.
- Indarrean dagoen ikasturtean irakasgaia gainditzen ez duten ikasleek **ez dute nahita ez tailerretara joan beharrik izango**. Baldintza hori **ikasturte bakar batean mantenduko da**.
- Deialdiari uko egiteak «Ez aurkeztuaren» kalifikazioa ekarriko du

EBALUAZIO JARRAITUARI UKO EGITEA

- Ebaluazio jarraitua hasi duten ikasleen kasuan, deialdiari uko egin ahal izango diote, dagokien irakasgaia emateko epea bukatu baino gutxienez hilabete lehenago. Uko egite hori idatziz aurkeztu beharko diote irakasgaiaren irakasle arduradunari.

OHIKO DEIALDIA: AZKEN EBALUAZIOKO SISTEMA

Gaitasunen ebaluazioa jarduera hauen bitartez egingo da:

GAITASUNAK	IKASKUNTZAREN EMAITZAK	JARDUERA	EBALUAZIOA	%KALIFIKAZIO GLOBALA%
G1,G2,G3	IE1,IE2,IE3,IE4,IE5,IE6	Mintegia	Kasu klinikoaren simulazio- teorikoa	%15
G1,G2,G3,G4			Kasu klinikoaren ahozko aurkezpena	%10
			Banakako proba: egoera klinikoaren garapen teorikoa	20%
G1,G2,G3,G4	IE1,IE2,IE3,IE4,IE5,IE6,IE7,IE8	Amaierako proba	Azterketa teorikoa (galderamotzak edo test motakoa)	%55

Irakasgaia gainditzeko bete beharreko baldintzak:

- Ikasleak tailer-mintegien **saio magistralen % 80 an eta tailer-mintegien % 100ean**, amaierako ebaluazio-probetara aurkeztu ahal izateko.
- Azken kalifikazioa eman ahal izateko, ebaluazioko jarduera guztietan haien balio osoaren % 50arekin gutxienez lortu behar da. Azterketa teorikoa test motakoa bada, oker erantzundako galderak zigortu egingo dira, galderaren balioaren % 25 kenduko da erantzun oker bakoitzeko, eta ekitaldiko azken notaren zenbaketan eragina izango du.
- Amaierako ebaluazio-sistema horretara sartzeko, ikasle bakoitzak etengabeko ebaluazio-sistemari uko egiteko idazki bat aurkeztuko du, irakasgaiaren irakasleei zuzendua, irakasgaiaren irakaskuntza-aldia amaitu baino hilabete lehenago.

Garrantzitsua:

- Amaierako idatzizko proba azterketa-epealdi ofizialaren barruan jarritako datan egingo da.
- Ebaluazio jarraituko sisteman zehar **mintegietako ebaluazio-jardueran** %50etik gorako kalifikazioak lortu dituzten ikasleek lortutako puntuazioak mantenduko dituzte.
- Azterketara ez aurkezteak deialdian «Ez aurkeztua» kalifikazioa dakar berekin

EZOHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKOA

Azken ebaluazio-sistemaren ohiko deialdian zehaztutakoa ezohiko deialdian ere beteko da. Ohiko deialdian 5 edo gehiagoko notarekin onartutako ebaluazio-jardueren nota gordeko da.

INFORMAZIO-ITURRIAK

Oinarrizko bibliografia

- * González Uriarte J. "PHTLS Soporte vital básico y avanzado en el trauma prehospitalario". 8ª Edición. Elsevier Mosby España, S.L. 2008
- * Campbell JE, Alson RL. American College of Emergency Physicians. INTERNACIONAL, Trauma Life Support for Emergency Care Providers. 8ª Pearson.
- * Colegio Americano de Cirujanos Comité de Trauma. Soporte Vital Avanzado en Trauma para Médicos. 8ª Edición
- * Sanchez Sanchez M; Mila Sanchez J. "Algoritmos en urgencias". Sociedad Española de Medicina de Urgencias y Emergencias. 1ª Edición
- * Manual de Ventilación en Urgencias y Emergencias Extrahospitalarias. SUMMA112. Abril 2022.

Interneteko helbideak

- * Sociedad Española de Enfermería de Urgencias y Emergencias: SEEUE. Página web <http://www.enfermeriadeurgencias.com>.
- * Osanet: El portal de la Sanidad Vasca: <http://www.osakidetza.euskadi.net/r85-ghemer00/es>

- * Recomendaciones ERC 2021. <https://www.urgenciasyemergen.com/actualizacion-erc-2021-nuevas-recomendaciones-rcp>
- * Sociedad Española de Medicina Intensiva: Plan Nacional de RCP [http://www.semicyuc.org/temas/plan-nacional-rcp/el-plan-nacional-de-RCP.Recomendaciones sobre reanimación cardiopulmonar en pacientes con sospecha o infección confirmada por SARS-CoV-2 \(COVID-19\)](http://www.semicyuc.org/temas/plan-nacional-rcp/el-plan-nacional-de-RCP.Recomendaciones%20sobre%20reanimaci%C3%B3n%20cardiopulmonar%20en%20pacientes%20con%20sospecha%20o%20infecci%C3%B3n%20confirmada%20por%20SARS-CoV-2%20(COVID-19))
- * Sociedad española de enfermería en cardiología. <http://www.enfermeriaencardiologia.com>
- * Revista EMERGENCIAS: http://www.semes.org/revista_EMERGENCIAS.htm

OHARRAK

2022-23 ikasturteko ikasgaiaren hasieran, ikasleek honako dokumentu hauek eduki ahal izango dituzte egelan:

- Irakasgaiaren gida
- Ikasgaiaren kronograma zehatza
- Egin beharreko lantegi-taldeen zerrenda

TUTORIAK

Irakasgaiako irakasleekin egindako tutoretza-eskaerak posta elektronikoz izapidetu beharko dira yolanda_lopezdeaudicana@ehu.eus irakasgaiaren irakasle arduradunaren bidez, eta lehentasunez 3-4 ikasleko talde batentzat eskatuko dira. Ez daude aurrez aurreko klaseetara ez agertzea ordeztara bideratuta.